

Scandinavie *het nieuwe Spanje?*

— Wetenschappers voorspellen het al langer: als wereldwijd de temperaturen blijven stijgen, spreken we binnenkort van 'klimaattoerisme'. Voorlopig behouden zonovergoten vakantieoord hun aantrekkingskracht, maar de groeiende populariteit van Scandinavische bestemmingen is ingezet. —

TEKST / Maya Toebat ILLUSTRATIE / Gorgeous Georges Studio

Tot enkele jaren geleden kon ik ze moeilijk begrijpen: mensen die niet naar het Zuiden reizen omdat ze de warmte niet kunnen uitstaan. Hoezo verblijven ze liever in een regenachtige cottage in Schotland dan de zon op hun huid te voelen? Er is toch niets fijner dan onder de warme schaduw van een boom te zitten, aan de kabbelende Middellandse Zee?

Ondertussen weet ik dat er een groot verschil is tussen vrijwillig dat bladerdek opzoeken en uit overlevingsdrang daartoe gedwongen worden. Dat besef kwam er in 2022 – de heetste zomer ooit gemeten in Europa. Ik was op vakantie in Italië, waar de Siciliaanse eilandbries eerst nog verkoeling bracht, maar de temperaturen al snel hoog opliepen toen we de boot terugnamen naar het vasteland. Hoe mooi de Amalfikust bij Napels ook is, veel uitstapjes werden er niet gemaakt bij temperaturen die stegen boven 35 graden. Uiteindelijk besloten we zelfs eerder terug te rijden en onderweg te stoppen bij de bergen in Noord-Italië, waar we eindelijk weer vrij konden ademen en bewegen.

LAAGSEIZOEN

Wij mochten nog van geluk spreken, want voor sommigen veranderde hun vakantie in een regel-

rechte nachtmerrie. Denk maar aan de toeristen die vorig jaar geëvacueerd moesten worden toen zware bosbranden uitbraken in Griekenland. Zonnig weer is voor veel mensen de voornaamste reden om een vakantiebestemming te kiezen, maar tijdens de afgelopen zomers was die zon niet altijd een pretbezorger.

Wie de mogelijkheden heeft om flexibel te reizen, kiest daarom steeds vaker voor het tussenseizoen, dat niet alleen betere temperaturen biedt, maar ook minder drukte en lagere hotel-tarieven. Uit een enquête van Virtuoso, het toonaangevende reisbureau gespecialiseerd in luxe ervaringen, bleek dat de meerderheid van de reizigers liever een populaire bestemming bezoekt tijdens het laagseizoen. Het trendreport van Booking.com toont dat 47 procent van de respondenten zelfs bereid is de kinderen vroeger van school te halen om buiten de piekmomenten te reizen. Ook TUI merkt dat citytrips naar zuidse steden als Barcelona, Madrid, Rome, Athene en Lissabon steeds meer worden geboekt voor april, mei en oktober, terwijl dat vroeger de hele zomer door was. 'Wie aan de schoolvakanties gebonden is, kiest nu al sneller voor de paasvakantie', zegt woordvoerder Piet Demeyere. ►

PL AC ES

COOLCATION

Naast de nieuwe reisperiodes overwegen ook almaar meer vakantiegangers alternatieve bestemmingen. Een studie uit 2023 van de economen verbonden aan de Europese Commissie voorspelt dat de opwarming van de aarde de toeristenstroom zal doen verschuiven van de Middellandse Zee naar het Noorden. Hoewel landen als Spanje en Frankrijk nog altijd het populairst zijn, is Scandinavië aan een grote opmars bezig. Uit cijfers van Statbel, het Belgische statistiekbureau, blijkt dat Belgen in 2022 bijna 300.000 keer naar Scandinavië (Noorwegen, Denemarken, Zweden, Finland en IJsland) reisden. Dat is een stijging van 55 procent tegenover het gemiddelde van 2013 tot 2019, de atypische covidjaren buiten beschouwing gelaten. In de zomermaanden was er zelfs een stijging van 75 procent.

Hoewel Scandinavische landen niet gespaard blijven van de stijgende temperaturen, trekken toeristen volop naar landen als Noorwegen, Zweden, Denemarken en Finland op zoek naar het relatief koelere weer. Die trend zal alleen maar doorzetten. Condé Nast Traveler licht *coolcationing* dan ook uit als een van grootste reistrends van 2024. Ook de Belgische Scandinavië-specialist Nordic merkt een flinke groei.

'Vergeleken met vorig jaar zien we het aantal geboekte zomerreizen stijgen met 20 tot 50 procent', zegt Maarten Raes, de CEO en oprichter van Nordic. 'Ook vorig jaar was er al een stijgende trend; zowel van Scandinavië-lovers, die al jaren naar het Noorden reizen, als van nieuwe klanten die advies vragen omdat ze nog niet goed weten waar ze terechtkunnen.'

BOS EN LEGOLAND

Steeds meer toeristen appreciëren Scandinavië en dat om verschillende redenen. 'Het klopt dat de toenemende temperaturen er voor iets tussen zitten', zegt Thibaut Jageneau, general manager van het reisbureau Noorderhuis, dat ook een toenemende vraag naar Scandinavische reizen opmerkt. 'Het is niet zo dat onze klanten dat letterlijk als argument op tafel leggen, maar tijdens informele gesprekken hoor je wel eens dat de temperatu-

ren in Frankrijk, Spanje of Italië zodanig oplopen dat je niet meer kan genieten van de vakantie.'

'In Scandinavië zijn de temperaturen in de zomer veel milder', gaat hij verder. 'Het kan er wel aangenaam warm zijn, maar je hebt niet het gevoel in een oven te zitten, waardoor je nog activiteiten kan doen en van de omgeving kan genieten. Volgens mij zorgt een combinatie van heel wat factoren ervoor dat meer mensen naar het Noorden trekken: de temperatuur, maar ook de veiligheid, het comfort en de nood aan natuur, rust en actieve reizen.'

Veel kans dat je niet naar Zweden reist om een week aan het strand te liggen. Het verbaast dus niet dat Scandinavische reisbureaus een uitgebreid aanbod hebben aan wandel-, kajak-, 4x4- ►

'EEN ECONOMISCHE STUDIE VAN
DE EUROPESE COMMISSIE VOORSPELT
DAT DE OPWARMING VAN DE
AARDE DE TOERISTENSTROOM ZAL
VERSCHUIVEN VAN DE MIDDELLANDSE
ZEE NAAR HET NOORDEN'

en mountainbikevakanties. 'De machtige fjorden en het noorderlicht waren en zijn nog altijd belangrijke hoogtenpunten voor veel toeristen, maar de jongste tijd zien we een toename van meer actieve en avontuurlijke ervaringen zoals ijsbaden en sauna, vissen in Lofoten, kajakken op de oceaan of koudwatersurfen aan de westkust', zei de Noorse hotelmanager Robert Holan daarover in het lifestylemagazine Inside Hook.

MIDDLE OF NOWHERE

De uitgestrekte natuur is dé trekpleister van de Scandinavische eilanden. Die ruimte zorgt er ook voor dat er van massatoerisme voorlopig geen sprake is. Het is wat anders dan bezweet aanschuiven voor het Colosseum om toch maar je bucket list af te handelen. 'Sinds corona is er een trend ingezet om te reizen naar bestemmingen waar je meer teruggetrokken kan connecteren met familie en vrienden dan in all-in resorts', merkt Raes (Nordic). 'Hoewel het drukker wordt in juli, blijven de vakantiebestemmingen in Scandinavië daarop voorzien. Veel mensen kiezen dan ook voor een vakantiehuis te midden van de eindeloze bossen.' Ook de reisoperator TUI merkt sinds corona een duidelijke trend om groene vakantiebestemmingen, weg van de drukte, op te zoeken. 'We hebben vooral een belangrijke groep reizigers naar Denemarken', zegt Demeyere. 'Ruim 60 procent van die toeristen kiest als accommodatie voor een bungalow in een groene omgeving.' Niet alleen de gematigdere temperaturen spelen een rol, maar ook het ruime aanbod voor gezinnen. 'Zo zien we dat de keuze voor Denemarken vooral bepaald wordt door de mogelijkheden van Legoland en de korte rijafstand.'

JIJSTE VERWACHTINGEN

Bij de autovakanties zag TUI bijna een verdubbeling van het aantal reizigers naar Denemarken tegenover 2022, en zelfs een verdrievoudiging ten opzichte van 2019. 'Toch komt Denemarken qua aantal reizigers in de verste verte nog niet in de buurt van Griekenland of Spanje', stelt Demeyere. 'Het is een feit dat het Noorden aan

aandacht wint, maar de klassieke zonvakantie in het Zuiden blijft voor de meeste gezinnen de standaard. Van een grote verschuiving kunnen we tot dusver niet spreken bij TUI. We stellen zelfs vast dat Rhodos, waar vorige zomer hevige bosbranden woedden, het dit jaar even goed doet. Toeristen ervaren de impact van de klimaatopwarming dan ook minder dan een inwoner van pakweg Rome. Op vakantie in een hotel aan zee, met airco, een zwembad... geniet je van de zon en krijg je toch permanent verfrissing! Het blijft een dilemma: naar het Zuiden trekken met kans op oververhitting of naar het Noorden met kans op een miezerige week. Vertrekken met de juiste verwachtingen doet al veel, merkt Jageneau (Noorderhuis): 'Voor sommige reizigers is het onvoorspelbare weer een factor die ze in rekening nemen om al dan niet naar Scandinavië te gaan. Toch weten de meeste mensen wel waar ze aan toe zijn. We wijzen er ook op en geven het belang van een goede uitrusting mee. Er is een Zweeds spreekwoord: *Det finns inget dåligt väder, bara dåliga kläder* (Slecht weer bestaat niet, alleen slechte kleding); en die voorbereiding doet inderdaad veel. Als je het onvoorspelbare weer meeneemt in je verwachtingen, wordt het deel van de ervaring.' 📌